

LATER

OPZIJ

feministisch BOOKAZINE

DECEMBER 2024 / JANUARI 2025 · JAARGANG 52 · €13,99

**DOSSIER
'Later'**

**Uitvaartverzekering,
wel of niet?**

OPZIJ-onderzoek
Hoe heeft u het geregeld
voor 'later'?

Feiten & cijfers
**Wat kost een
begrafenis**

**HET
NALATENSCHAPS
FEEST**

**CISCA
DRESSELHUYS**
**VROUWEN
DOEN HET
GOED ALS
LEIDERS**

KUNST
**HONDERDEN
ODES AAN
VROUWEN**

Inclusief Hans van Brussel's boek

02406

*Van wilde natuur
tot welverdiende luxe:
de wonderlijke
diversiteit van*

LIGNANO & BIBIONE

Concordia Sagittaria

Venetië kennen we, maar het gebied eromheen blijft vaak onderbelicht. Onterecht, want het veelzijdige landschap met kustplaatsen Lignano en Bibione leent zich het hele jaar door voor een ontspannen vakantie. Of je nu een natuurliefhebber bent in hart en nieren, een fervente sportieveling, cultuurfanaat of gewoon een vakantieganger, hier kom je sowieso aan je trekken. Redacteur Ruth ging op reis en neemt je mee.

DOOR RUTH SMEETS

Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan. Het is de enige zin in mijn hoofd als op donderdagochtend om vier uur de wekker gaat. Waarom uitgerekend nu het bekende citaat van Pippi Langkous in me opkomt, weet ik niet. Wel weet ik dat de woorden van Pippi - het jeugdicoon naar wie ik als klein meisje samen met mijn vader en zusje keek - me kracht geven op de dag van mijn allereerste soloreis. Ooit sprak ik met mezelf af dat angst nooit de reden mag zijn waarom ik iets niet doe. Oók niet als datgene me hartstikke leuk lijkt, maar ik het eigenlijk veel te spannend vind. Pippi belichaamt dit: ze doet dingen gewoon. Zonder al te veel nadenken stort ze zich ergens in, niet denkend aan wat er fout kan gaan - altijd op zoek naar avontuur. Ze is vrij, onbevreesd. Of dit laatste is wat ik voel als ik hyperalert en bibberend met een lijf vol adrenaline in de Uber naar het vliegveld zit? Allesbehalve. Wel blijkt deze beslissing achteraf de weg te openen naar een onvergetelijke reis die ik niet had willen missen. Ik zal uitleggen waarom.

Geruststelling

De vlucht overleefd sta ik op het vliegveld in Venetië. Toch is niet deze ultratoeristische en historische handelsstad mijn bestemming, maar het - nog relatief onbekende - gebied eromheen. De komende dagen bezoek ik onder andere de kustplaatsen Lignano en Bibione in de Noord-Italiaanse regio's Veneto en Friuli-Venezia Giulia. Deze twee gebieden worden op een natuurlijke manier gescheiden door de rivier Tagliamento, die uitmondt in de Adriatische Zee. Wat me vooral opvalt als ik in het taxibusje uit het raam staar, is hoeveel het landschap lijkt op mijn thuisland. Verwacht hier geen mediterrane droogte, olijfbomen of gigantische bergtoppen. Behalve de omtrek van de Dolomieten in de verte is het hier vlak en groen, met plassen water en stromende beekjes overal waar ik kijk. Vooruit, de - helaas op die dag - grijze lucht helpt ook het gebied op Nederland te

De locals
leren me hoe
je nu **écht**
goed pasta
eet met een
lepel.

Fietspad in Bibione

doen lijken, maar alleen al dankzij de natuur is het plaatje compleet. Al het groen en water stelt me gerust. Het is bijna alsof het landschap fluistert: het komt allemaal wel goed.

Langzaam leven

Lignano, zo vertellen de locals enthousiast, staat bekend om zijn natuurlijke en lokale voeding. De mensen hier leven simpel: ze eten met de seizoenen mee en gebruiken gewoon wat voorhanden is. Met name groene asperges spelen een hoofdrol in hun keuken. Die zijn in Lignano zo smaakvol als niemand ze elders ooit proefde. Zoals het Italianen betaamt, bereiden de mensen hun gerechten hier puur en simpel. Ze gebruiken weinig ingrediënten, maar wát ze aanraken is van goede kwaliteit. Meer heb je tenslotte niet nodig. Terwijl ik het landschap en de smalle straatjes aan me voorbij zie flitsen, is dit precies de indruk die ik van de regio krijg. Al blijkt achteraf dat de woorden van de bevolking me nauwelijks hadden kunnen voorbereiden op wat ik de komende dagen zou proeven. Eén ding is zeker: het dagelijks leven van de mensen in Lignano, dit kleine onbekende kustplaatje boven Venetië, is het antwoord op de vraag hoe het leven eruit zou zien zonder chaos en complexiteit, en zonder dat keukenkastjes uitpuilen met flitsende en bewerkte supermarktopproducten. Het kan eenvoudiger, gezonder, goedkoper. De bevolking hier oogst een heleboel zelf, focust op groenten en kijkt naar wat er beschikbaar is. Hiermee vormt deze kustplaats de ideale uitvalsbasis voor wie even wil ontsnappen aan het snelle leven.

Ongerepte natuur

Klinkt leuk, denk je nu misschien, maar tijdens een vakantie verlang je stiekem gewoon naar zon, zee en strand. Dat is geen probleem, want Lignano is en blijft een badplaats aan zee, inclusief kilometers aan uitgestrekte stranden. Niet voor niets heet het stadje voluit Lignano Sabbiadoro, een toevoeging die zoveel betekent als 'gouden zand'. Hier ben je aan het juiste adres voor urenlang luieren op een ligbedje, voor romige gelato

Val Grande

langs de boulevard en voor romantische strandwandelingen bij zonsondergang. Wie daarnaast een beetje sportief is (mij niet gezien!), kan hier ook (wind)surfen, suppen, fietsen, kanoeën en kayakken. Die laatste twee activiteiten doe je het best in het nabijgelegen nationaal park Val Grande, een beschermd natuurgebied van 360 hectare, bestaande uit verschillende ecosystemen en een rijke flora en fauna. Tijd voor een bezoek.

Dankzij de vochtigheid en regen vult de geur van pijnboom mijn neusgaten, als ik samen met de enige vrouwelijke ranger van het gebied door de bossen van Val Grande wandel. Behalve de knisperende takken onder onze voeten horen we niets, maar dat is niet erg. De stilte voelt vredig, rustgevend. Wandelend door de vallei merk ik op dat ook dit gebied me omarmt als het landschap dat ik door en door ken. De weilanden doen denken aan die waar ik opgroeide in Zuid-Limburg, de weelderige groene bossen lijken als twee druppels water op de Veluwe. Val Grande is het leefgebied van vossen, herten, reeën, dassen, kikkers en wel honderden vogelsoorten. Iets exotischer dan de soorten die je ook in ons kikkerlandje vindt, is de populatie van ongeveer tweehonderd flamingo's die van oktober tot maart overwintert bij de meren. Of je al deze dieren ziet als je een excursie boekt met een ranger of avontuurlijk zelf op pad gaat, is overigens nog maar de vraag. Het is hier geen dierentuin. De dieren kunnen gaan en staan waar ze willen en laten zich alleen zien als het hen uitkomt. Precies zoals het hoort.

Herinneringen

Gefascineerd luister ik naar de verhalen van de ranger, die overloopt van passie en hartstocht als ze vertelt over het natuurgebied. Ze laat me een video op haar telefoon zien van hertenjongen die hier 's avonds met hun moeder water drinken uit het grote meer. De video is geschoten

Natuurgebied Val Grande

Is het hele jaar geopend en bewijst dat de regio ook buiten het zomerseizoen de moeite waard is. Een toegangskaartje voor volwassenen kost 8 euro, voor kinderen 5 euro. Ga er zelf op uit of boek een begeleide excursie met een gids, waarbij je de valleien zelfs avontuurlijk kunt ontdekken per kayak.

Val Grande kent drie routes:

- De groene (naturalistische) route van vier kilometer, die je te voet of met de fiets kunt afleggen.
- De gele (archeologische) route voor geschiedenis- en culturfanaten, waarbij je recente archeologische opgravingen en mozaïeken bewondert uit de Romeinse tijd.
- En de blauwe (observatory) route, speciaal bedoeld voor vogelliefhebbers. Dit pad leent zich perfect voor vogelkijken bij het water. Misschien spot je zelfs één van de vele honderden soorten die in dit natuurgebied huizen.

Extra bijzonder: Val Grande opende pas zeer recent - op 8 juli 2024 - voor publiek. Het gebied met een omvang van meer dan 400 voetbalvelden groot is privé-eigendom van een familie die besloot het te verhuren.

Kijk voor meer informatie: etgroup.info en volg @oasivalgrandebibione op Instagram voor bijzondere natuurfoto's van het gebied.

met de nachtcamera's die in het gebied staan om het rijke dierenleven te observeren. Terwijl we door het moerasachtige drasland stappen, overvalt me een gevoel van bezinning. Overtrekkende spechten, sneeuwvinken en waterspreeuwen houden hier de boel in de gaten. Vossen kijken wellicht - goed verborgen tussen de bomen - mee of we hun thuis respecteren. De ene na de andere herinnering aan vroeger komt naar boven. Herinneringen waarvan ik niet weet wanneer ik ze voor het laatst zo levendig voor ogen zag. Ik denk aan de tijd waarin buitenspelen na schooltijd het belangrijkste was in mijn leven. De tijd waarin ik samen met buurtkinderen hutten bouwde, bladeren en kastanjes verzamelde en vrij rondrende tussen de schapen. Dat gevoel van vrijheid is de echte vreugde van het leven, bedenk ik. Het gevoel van de wind door je haren, boomschors, bladeren en dieren om je heen. Zo blijkt maar weer: de natuur werkt écht helend.

Woonplaats van een gemeenschap

Na de wandeling met de ranger ga ik op pad met een vrouwelijke archeoloog, die me meeneemt naar de bijzondere opgravingen in dit gebied. Want hoewel een rijke biodiversiteit nu floreert in de vallei, was dit eeuwen geleden het toevluchtsoord van een gemeenschap. Ik houd mijn adem in als ik zie wat er midden in het bos onder witte lakens tevoorschijn komt: op de grond bevinden zich de restanten van zeven kamers die ooit toebehoorden aan Villa Maritima, een gigantische villa die in de Romeinse tijd en de middeleeuwen bol stond van leven. De archeoloog vertelt me dat de villa per toeval werd ontdekt door vissers aan het einde van de achttiende eeuw. Zij lieten de opgravingen een eeuw liggen, waarna onderzoekers ze aan het einde van de negentiende eeuw weer tegenkwamen. Zij vonden op deze plek ook dieren- en etensresten. Dat hier ooit een gemeenschap huisvestte, blijkt ook uit de mozaïeken die lijnrecht tegenover de villa werden gevonden. Zelden zijn die nog zó intact, vertelt de archeoloog. Niet gek dus, dat er enthousiast gegil uit de bossen klonk toen archeologen en studenten van Italiaanse en Duitse universiteiten - waaronder zichzelf - deze vonden. En ze verklapt: de zoektocht naar verborgen schatten in het gebied gaat nog steeds door. Want wie zegt dat er niet nog veel meer bijzonders verstopt ligt in het bos...

Kloppend hart van de regio

Lignano en Val Grande zijn hemels voor natuurliefhebbers, vakantiegangers en sportievelingen, maar de regio is ook een droom voor iedereen die verzot is op cultuur. Als vanzelf gaat mijn hart sneller kloppen bij het bezoek aan de stadjes Concordia Sagittaria en Portogruaro, gelegen op een half uur rijden van Lignano. Concordia - ooit bekend als de Romeinse kolonie Julia Concordia - fungeert al sinds het begin van de jaartelling als een belangrijk ontmoetingspunt in de regio. Hier kwamen politiek, economie, kunst en cultuur samen,

Wel blijkt deze beslissing achteraf de weg te openen naar **een onvergetelijke reis** die ik niet had willen missen.

waardoor Italianen het oude gezegde over Rome nog steeds veranderen naar: 'Alle wegen leiden naar Concordia'. Wie op het centrale plein met de kathedraal de reling vastpakt en naar beneden kijkt, ziet daaronder geen water stromen maar aanschouwt de oude weg Via Annia, die dateert uit de eerste eeuw voor Christus en er nog steeds zo bij ligt als de Romeinen hem achterlieten. Het is een opvallend aanblik, die grote stenen schots en scheef, die doen inbeelden hoe onze verre voorouders deze weg aanlegden en er vervolgens overheen liepen om hun dagelijks leven te leiden. Met de oude keizerlijke stad Aquileia ('het tweede Rome') vlakbij, is zeker: in deze regio in Noord-Italië gebeurde het allemaal.

Klein Venetië

Mijn volgende stop ligt een paar kilometer verderop en is het grotere Portogruaro, ofwel 'La Piccola Venezia' (klein Venetië), gebouwd in 1140. Dankzij de smalle grachtjes en de scheve toren van de Duomo di Sant'Andrea is deze stad de perfecte combinatie van Venetië en Pisa, waar je zonder onophoudelijke stroom aan toeristen, gekmakende souvenirwinkeltjes en luidruchtige verkeersoverlast geniet van een Italiaanse stad zoals een Italiaanse stad is bedoeld. Een dagtrip naar Venetië is vanuit de regio overigens goed mogelijk - de handelsstad ligt op nog geen uur rijden afstand - maar is bij een kort verblijf nagenoeg overbodig. Gehuld in charme wandel je in Portogruaro langs soortgelijke grachtjes en geniet je van eenzelfde goudkleurige lichtinval op de gele en oranje bebouwing. Op het centrale plein, Piazza della Repubblica, aanschouw je de welbekende kraanvogelfontein Pozzetto dele Gru uit 1494, die de kraanvogels benadrukt als symbool van de stad de omliggende moerassen. Ook bezoek je hier een archeologisch museum gewijd aan bijzondere vondsten uit de regio, waaronder natuurlijk uit het nabijgelegen eerder genoemde Concordia.

Vrouwen in de regio

Ik besluit een fototentoonstelling te bezoeken met bijzondere kiekjes uit de regio, die het gebied van alle kanten laten zien. Uit de kleurrijke plaatjes wordt één ding duidelijk: of je nu verlangt naar een bruisende zomer tussen gekleurde huisjes of naar rust en verstilling tussen de originele *casoni* (vissershuisjes) in de natuur, je vindt het hier allemaal. Extra bijzonder is dat de toezichthouders van het museum de regio voortaan willen laten zien door de lens van een vrouwelijke fotograaf. Zo sijpelt feminisme ook in Noord-Italië door. Eerder was hier al de expositie 'La dogaressa tussen geschiedenis en mythe' te bewonderen, die het verhaal vertelt van vrouwelijke Venetiaansheid van de middeleeuwen tot de twintigste eeuw. Jammer genoeg is deze tentoonstelling net voorbij als ik Portogruaro bezoek, maar een vriendelijke gids deelt alsnog graag de moraal van dat verhaal met me: *behind every man, there's great women*. Zo is het maar net.

La dolce vita

Mijn maag rommelt en ik besef dat het tijd is voor lunch. Dan kun je absoluut slechter treffen dan in Portogruaro. Uitgeput strijk ik neer bij Osteria alla Barchessa, een traditioneel visrestaurant waar ik met open armen wordt ontvangen

Marina Azzura Resort

Is geopend van begin mei tot eind september. Heb je last van zeeziekte? Geen probleem. Behalve de 89 woonboten op het water, beschikt het resort over vijftien huisjes op het land, waardoor je geniet van een authentieke woonbootervaring op het droge. Alle woonboten zijn identiek en geschikt voor maximaal zes personen. Kijk voor meer informatie: marinaazzuraresort.com.

voor een meergangendiner op z'n Italiaans. Ik kan er kort en bondig over zijn: hier at ik de allerlekkerste *risotto pomodoro* die ik ooit proefde en nee, dat is niet overdreven. (Thuis koks opgelet: limoenrasp blijkt het geheime ingrediënt). Bijzonder aan dit antieke en bruin ogende restaurant - dat op de beste manier aanvoelt als het vroegere warme optrekje van opa en oma - is dat alle pasta afkomstig is van een kleine producent uit Sicilië, die alleen levert aan restaurants in eigen land. Dat proef je,

uiteraard. Wie aan het raam zit, kijkt met een Venetiaans gevoel uit op de gracht direct ernaast. Er zijn wijnramen, er wordt volop geschonken, gepraat, gelachen. De locals leren me hoe je nu écht goed pasta eet met een lepel. Tijdens het urenlange tafelen vergeet ik zomaar dat het tijd is om verder te gaan. Of dat erg is? Helemaal niet. Weg met die Hollandse haast. Dit is Italië, het land van *la dolce vita*.

Woonboten

Na al dat wandelen en rondstruinen moet er natuurlijk ook worden gerust en geslapen. Dat doe ik op misschien wel één van de opvallendste locaties van de reis: het Marina Azzura Resort in Lignano, het eerste woonbootresort van Italië, gelegen aan de rivier Tagliamento. Bij aankomst doet het aanblik van de 89 felgekleurde woonboten bijna surrealistisch aan. Ze zijn gebouwd in stijl van de traditionele *casoni* (vissershuisjes) met rieten daken uit de regio. De felle kleuren doen het vakantiepark lijken op Burano, een eiland in de lagune van Venetië vlakbij, dat bekendstaat om de neongekleurde huizen aan de grachten. Ik ben door het dolle heen als ik mijn eigen rode woonboot krijg toegewezen, die wel roze lijkt. Ik voel me de hoofdpersoon in een film terwijl ik mijn dobberende verblijfplaats voor de komende twee nachten verken. Op de benedenverdieping zijn er een woonkamer met slaapbank, een ruime badkamer, twee afzonderlijke tweepersoonsslaapkamers en een kleedkamer. De trap naar boven leidt naar een keukentje met eettafel en toegang tot het zonnedek met parasol en luxe loungebedden, die uitzicht bieden op de rivier en het idyllische landschap. Wat ik dan nog niet weet, is dat de lucht met zonsondergang in dit seizoen zo felroze kleurt dat het landschap uit de Barbiefilm er niets bij is.

Vakantiegevoel

Hier bevind je je in alle rust in je eigen Venetië aan de grachten en houd je dankzij de woonboten tegelijkertijd vast aan het Nederlandse thuisgevoel, dat je sowieso al krijgt in de regio. Tijdens een rondje over het 120 hectare grote vakantiepark midden in de natuur zie ik alles voorbijkomen wat iemand maar van een vakantiepark verwacht: een groot buitenzwembad, speelplekken voor kinderen, buiten- en binnensportgelegenheden, fietsverhuur, openbare barbecueplekken en niet te vergeten een restaurant waar bezoekers terecht kunnen voor Italiaans ontbijt en diner. Dit restaurant bevindt zich - hoe kan het ook anders - ook weer op een boot, of zeg gerust schip. De Emerald River ligt op de meeste dagen aangemeerd, maar trekt er elke woensdag op uit voor een excursie op de rivier. Hierdoor eet je al varend over de lagune van Venetië, omgeven door niets dan water en natuur. Voor wie haar woonboot of ligbed

op het dek liever niet afkomt (begrijpelijk!) is er een app met een speciale bezorgservice, waarbij je kiest wat je wilt eten. Het personeel van het vakantiepark rijdt vervolgens met een scootertje over het terrein om jou zo snel mogelijk van je maaltijd te voorzien.

Ultieme ontspanning

Denk je dat een vakantie nauwelijks rustgevender kan dan dit, dan heb je het goed mis. De volgende stop is de nabijgelegen badplaats Bibione, een aantal kilometer verderop. Het is een populair vakantieoord onder met name binnenlandse, Zwitserse en Duitse toeristen, die zoeken naar dé ultieme strandvakantie vlakbij huis. Ik verblijf in het Savoy Beach Hotel, het enige vijfsterrenhotel van Bibione aan de Adriatische kust. De bovenste verdieping van dit vorig jaar gerenoveerde hotel kent acht luxe thematische designsuites met zeezicht, ontworpen door architect Francesco Fabris en interieurontwerper Cristina Micheli, beiden afkomstig uit Bibione. Bijzonder is dat elke suite beschikt over een eigen sauna of jacuzzi. Verwennerij op en top dus, voor wie in de koude wintermaanden hunkert naar ontspanning. Die hotelkamer wil je niet meer af.

Medical spa & longevity

Lukt dat laatste met veel moeite toch, dan is het de moeite waard om via een verwarmde tunnel de beroemde thermale baden van Bibione Thermae te verkennen, de naastgelegen spa die ondergronds direct met het hotel is verbonden. Hier kun je wederom terecht voor bubbelbaden, sauna's en een hamam, en bovendien voor speciale thermische *longevity*-behandelingen, die je gezondheid en welzijn een boost geven. Ook hier zet het lokale en pure karakter van de regio door: al het gebruikte thermale water borrelt bij 52 °C op uit een vijfhonderd meter diepe bron in Bibione en leent zich voor verschillende toepassingen, zoals modderbaden, massages, dry floating, cryotherapie en longbeademing. Heb je onderliggende klachten of wil je je gezondheid verbeteren? Dan kun je hier overleggen met medisch specialisten, fysiotherapeuten en diëtisten, die allen werkzaam zijn in deze beroemde spa. Extra fijn: bepaalde behandelingen kun je indienen bij zorgverzekeraars in heel Europa.

Actieve twist

Behalve voor al dat heerlijke gepamper leent dit vijfsterrenhotel zich natuurlijk ook voor heerlijke ontspanning op het terras en bij het grote zwembad, dat verfrissing biedt op warme dagen. Het is bovendien goed vertoeven op één van de meer dan 20.000 strandbedden op het aangrenzende

Savoy Beach Hotel

Is het hele jaar door geopend voor bezoekers. Het vijfsterrenhotel onderging in juni 2023 een uitgebreide renovatie, waarbij het een nieuwe verdieping kreeg met acht luxe thematische suites. Kijk voor meer informatie: hotelsavoybeach.eu.

Ik denk aan
de tijd
waarin
buitenspelen
na schooltijd
het
belangrijkste
was in mijn
leven.

Restaurant Duca d'Aosta

privéstrand, waar de echte durfalten net als in Lignano terecht kunnen voor avontuurlijke watersporten, zoals zeilen, (kite)surfen, suppen of kajakken. Behoeftte aan rust? Dan is dit hotel juist ideaal buiten de zomermaanden, waar je er warmpjes bijzit in de overdekte en verwarmde lounge met zeezicht en indoor strand, zodat je ook op koude dagen geniet met je voeten in het zand. Heerlijk zen na een massage en thermische behandelingen voel ik dat het tijd is voor wat beweging en frisse lucht. Ik leen een fiets van het hotel en verken de meer dan dertig kilometer aan fietspaden in het gebied. Wat blijkt? Ik ben niet de enige. Tientallen fietsers - jong en oud - schieten me voorbij op de fietspaden langs het strand. Een deel van die paden is afgezet vanwege een heuse fietsmarathon, die later die dag plaatsvindt in Bibione.

Eindbestemming van de marathon is de hoge vuurtoren in de badplaats. Terwijl ik me fietsend langs het strand daarnaar begeef, stop ik onderweg opnieuw voor gelato. Want hallo, ik ben tenslotte wél in Italië.

Culinair hoogstandje

's Avonds krijgt het culinaire festijn navolging in gastronomisch restaurant Duca d'Aosta, waar het team onder leiding van chef-kok Alessandro Castelnuovo creatieve lokale gerechten op tafel tovert met voornamelijk hoogwaardige ingrediënten uit eigen teelt in Bibione. Bij zo ongeveer elke hap sluit ik mijn ogen van genot en laat ik de smaken op me inwerken, of het nu gaat om de amuse met gegrilde aubergine, om de pompoenbroodjes uit het broodschaltje op tafel, de pasta pesto met eetbare bloemen en wilde geplukte champignons of het yuzu-ijs met pure chocolade toe. Maître Giovanni Labriola schenkt de wijn gul bij en haalt de ene na de andere fles tevoorschijn uit de wijnkelder, die meer dan vijfhonderd soorten telt. Niet gek dus, dat hier regelmatig wijnproeverijen plaatsvinden van lokale producenten. Daarmee is de regio óók een droom voor de fijnproevers onder ons.

Onontdekte pareltjes

Na dit culinaire hoogstandje rol ik nog net niet naar mijn gigantische eiland van een bed in het Savoy, waar ik 's ochtends uitgerust wakker wordt in mijn kamer met zeezicht. Terwijl ik naar buiten staar, vraag ik me af waarom we doorgaans met z'n allen naar populaire plekken als Venetië trekken, terwijl deze gebieden - zo vlakbij - aan ons voorbij gaan. Gefocust op het schieten van dezelfde vakantiefoto's zien we de onontdekte pareltjes over het hoofd. Dat Lignano en Bibione ondergewaardeerd zijn, is zacht uitgedrukt. De regio biedt alles wat iemand maar kan wensen: ongerepte natuur, cultuur, een rijke geschiedenis, een keuken *to die for* en kilometers aan uitgestrekte stranden.

Hier kom je het hele jaar door tot rust en geniet je van simpliciteit die je doet aarden en mee terugneemt naar de basis, naar hoe het leven is bedoeld. En wie verknocht is aan de schoonheid van eigen land, hoeft in deze regio niets te missen. Het landschap, water, de rieten vissershuisjes de overtrekkende vogels voelen opvallend vertrouwd. Eigenlijk kan ik het niet beter beschrijven dan de vrouwelijke ranger in het natuurpark treffend zei: 'In dit gevoel voel je hoe alles is verbonden.' Deze woorden blijven me bij als ik met een grote grijs terugreis naar huis. Ik bibber niet langer, maar voel me onbevreesd.

Net als Pippi. ○